

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta št. 18
Poštno ček. račun: št. 9-12410

KATOLIŠKI GLAS

Cena: Posamezna št. L 15
Naročnina: Mesečna L 65
Za inozemstvo: Mesečno L 100

Leto I. - Štev. 16

Gorica - 18. maja 1949 - Trst

Izhaja vsako sredo

ZA SLOGO IN MIR MED NARODI

(Razmišljanje ob volitvah na Tržaškem)

Ce listamo po ameriškem, angleškem in drugem časopisu, zasledimo povsod hvalevredno prizadevanje, da je treba odstraniti staro mržnjo in sovraštvo med narodi, ki naj drug drugega razumejo ter složno sodelujejo za gmočno in duhovno obnovo ter za ustvaritev novega občestva med narodi, kot je vladalo takrat, ko svet še ni poznal šovinističnega, to je pretiranega nacionalizma. To prizadevanje je zelo hvalevredno in Bog daj, da bi si kmalu res utrla pot med narodi. Kako pa poteka življenje v resnici? Ali se sadovi tega prizadevanja že kažejo? V nekaterih pogledih že, v drugih pa odločno ne. Zahodni narodi se zlasti trudijo, da bi

odstranili razne gospodarske in trgovske ovire, pa tudi politično gibanje za evropske združene države je zadnje čase dobilo velik razmah. Stare nacionalistične težnje in ljubosumnosti so sicer še močne, toda Francija, Belgija, Nizozemska in Luksemburška se n. pr. vedno bolj zblizujejo in gibanje za trdnjšo evropsko skupnost si vedno bolj utira pot.

Po drugi strani pa moramo z obžalovanjem ugotoviti, da n. pr. na našem tržaškem koščku tega prizadevanja še prav nič ne vidimo in občutimo. Tukaj se dogaja prav obratno. Če se hočejo narodi zblizati, morajo najprej drug drugega razumeti in upoštevati. S tem ne

bodo prav nič zgubili, pač pa veliko pridobili. Naši italijanski sodržavljani, ki uživajo vso podporo anglo-ameriške vojaške uprave, nas Slovencev nočejo razumeti in še vedno kažejo staro željo, da bi nas raznarodili. Le tako si moremo tolmačiti, zakaj nas tako zaničujejo, zakaj preganjajo slovenščino po sodiših, uradih in celo na pokopališčih. To gotovo ni v smislu mednarodne strpnosti in krščanske ljubezni. Res je, da je Zavezniška vojaška uprava dala Slovencem šole in dovolila nekaj slovenskega v nekaterih svojih uradih (uradni list v slovenščini, radio), toda to je tudi vse. Ko je bila krivica s prepovedovanjem slovenščine na grobnih spomeni-

kih preočitna, je ZVU izdala ukaz, ki dovoljuje uporabo tujih jezikov na grobnih spomenikih. Iz tega jasno sledi, da smatra slovenščino za tuj jezik! Ne, gospodje, krivice se ne popravljajo z novimi krivicami! Slovenci smo od pamtliveka tu doma, že naši pradedje so označili to zemljo s potoki znoja. Zdaj se moramo pa mi, njihovi nesrečni potomci, boriti za najosnovnejše pravice, katere danes doma slovensko proglašajo prav iste zahodne in demokratične velesile, katerih predstavniki jih na naši koži kršijo, namesto da bi prav tukaj na tej kočljivi stični točki med Vzhodom in Zahodom pokazale, kako jih je treba spoštovati! Namesto tega nam dajejo le drobtinice, da ne bi žalili šovinističnega čuta priseljenih sodržavljanov druge narodnosti, kajti pravi Tržačani italijanske narodnosti nas spoštujejo, se nas prav nič ne boje — ker se nas res tudi nikomur ni treba bati — in hočejo složno ter prijateljsko sožitje z nami.

Kljub statnemu opozarjanju na to očitno krivico so vsi naši glasovi bob ob steno. Spet se je ponovila stara žalostna resnica, da smo mali narodi le drobiž, s katerim si plačujejo veliki narodi. Mi pa nočemo

umreti, ker imamo po človeških in božjih postavah pravico do polnega življenja na tisti zemlji, na kateri smo se rodili. S tem drugim nati lasu ne maramo skriviti, le to hočemo, kar nam kot ljudem v zahodni kulturi gre. Ker so nas drugi kljub svojim lepim načelom zapustili, si moramo pomagati pač sami. Lep primer za to nam nudijo upravne volitve. Vsi demokratični in nekomunistični Slovenci smo se preko svojih predstavnic Slovenske krščansko-socialne zveze in Slovenske demokratske zveze združili v »Slovenski narodni listi« in bomo složno nastopili pri volitvah v obrambo svojih najosnovnejših pravic. S tem bomo svetu pokazali, da smo še živo telo, ki noče umreti na ljubo nekrščanskega bohotenja drugih. Zato pa naj ne bo nobenega Slovenca, ki bi to priliko zamudil in zapravil! Zato v imenu slovenske krvi pozivamo vse Slovence na Tržaškem, da pri teh volitvah oddajo svoj glas za edino res slovensko listo, to je »Slovensko narodno listo«. Če nam drugi delajo krivice, si ne moremo pomagati. Tu, pri volitvah pa si lahko pomagamo, kajti samo od nas je odvisno, ali gremo voliti ali ne in ali prav volimo ali ne. Torej še enkrat, vsi na volišče in vsi glasujmo za »Slovensko narodno listo« z lipovo vejico! Če bomo strnjeni, bomo nekaj pomejili in potem bomo z veseljem ponudili roko pošte-nim italijanskim sodržavljanom, s katerimi želimo živeti v miru in slogi.

Razgled po svetu

Zakaj hladna vojna popušča

Razni znaki kažejo, da hladna vojna med Sovjetsko zvezo in zahodnimi demokracijami nekoliko pojema. Dobri poznavalci komunizma pripominjajo, da se zaradi tega Stalin še ni čez noč spremenil iz leva v ovco. Stalin v svojih knjigah jasno uči komuniste, da je cilj komunizma samo eden: svetovna komunistična revolucija pod vodstvom Sovjetske zveze. Preden bo revolucija zmaga, tako nadalje pravi Stalin, bo nastala med komunističnim in nekomunističnim taborom strašna vojna. To je edini cilj, za katerega morajo delati komunisti vsega sveta. Njihovo delo pa ne teče vedno po ravni poti, ampak niha v obliki dviganja in padanja, napadov in umikov. Včasih se moraš za en korak umakniti, da lahko potem napreduješ za dva koraka, uči Stalin. Kakor vse kaže, so se komunisti v Evropi zdaj odločili za tak začasni umik, ki lahko traja nekaj mesecev, lahko pa tudi več let. Ta umik se kaže zlasti v naslednjem: 1. Sovjetska zveza je nastopila s propagando za mir, istočasno pa se na vso moč oborožuje; 2. Moskva se je nenadoma odločila za ukinitve berlinske zapore; 3. pred kratkim so Sovjeti zbrali močne vojaške oddelke na perzijski meji, istočasno pa so njihovi diplomati pritiskali na perzijsko vlado, naj se odmakne od zahodnih velesil; 4. ko se je sovjetski zastopnik Malik pogajal z ameriškim zastopnikom dr. Jessupom za odpravo berlinske zapore, je zahteval, da morajo zahodne sile preprečiti ustanovitev zahodnonemške države, to je združitve vseh nemških področij razen onega, ki je pod sovjetsko vojaškoasedbo; ker se je dr. Jessup tej zahtevi uprl, je Malik ni več ponovil; tega prej Sovjeti ne bi bili nikdar storili; 5. sestanek zunanjih ministrov bo sklican na pobudo

Sovjetov, ki so prej že tri take sestanke razbili; 6. Sovjeti so začeli popuščati tudi v organizaciji Združenih narodov, ki je bila že v nevarnosti, da se zaradi njihove nepopustljivosti razbije.

Zakaj vse to? Kakor smo že rekli, Moskva začasno popušča, ker želi, da bi nekaj časa imela mir in da naj bi si zato Sovjetska zveza in Amerika razdelili svet v dve vplivni področji. Ne vemo, če bo Amerika to ponudbo sprejela. Gotovo pa je, da ve, da hočejo Sovjeti s tem pridobiti na času, da bi se lažje pripravili na zavojevanje sveta. Zato Amerika še vedno podpira zahodne države z denarjem in orožjem. Pripravljena jim je poslati tudi 9286 tankov in 7 milijonov ton municije, kar zadostja za 25 tankovskih divizij.

Pri tem zavzema posebni položaj Titova Jugoslavija. Neki šaljivec je rekel, da je svet danes razdeljen v tri tabore: Zahod, Vzhod in Titovo Jugoslavijo. Zahodne države sicer vedo, da je Tito komunist, a ga hočejo izkoristiti v boju proti Stalinu, s katerim se je svrl, in ga zato tudi gospodarsko podpirajo. Tako govorijo, da se Tito med drugim tajno pogaja z ameriški gospodarstveniki, da bi zgradili v Jugoslaviji veliko jeklarsko podjetje, ki bi stalo 100 milijonov dolarjev. Pri tem mu ne stavijo nikakih političnih pogojev, kakor na primer, naj bi omilil sedanjo komunistično strahovlado nad jugoslovanskim prebivalstvom.

Konferenca zunanjih ministrov v Parizu

Dne 23. maja se bo začela konferenca zunanjih ministrov v Parizu. Zunanji ministri Amerike, Anglije, Francije in Sovjetske zveze bodo na tej konferenci razpravljali o ureditvi nemškega vprašanja. Če bo konferenca uspela, bodo nato kmalu pričeli pripravljati mi-

rovno pogodbo z Nemčijo. Zahodni zavezniki poudarjajo, da nikakor ne bodo popustili v naslednjih treh točkah: zahodnonemška država, umik vojaštva in resnična demokratična ureditev. Za celotno Nemčijo naj bi se spet obnovil nadzorstveni svet štirih velesil, kot je n. pr. v Avstriji.

Nov ponesrečen poskus s tržaškim guvernerjem

Varnostni svet Združenih narodov je že tretjič razpravljal o tržaškem guvernerju. Predlog je bil odbit. General Airey, ki je prišel iz Washingtona, je podal o svojem obisku izjavo, ki ponavlja njegova staro mnenje o Trstu. Verjetno se za zdaj ne bo nič spremenilo, marveč bodo Amerikanci ostali v Trstu ter opazovali in čakali.

Italijanske kolonije

Politični odbor Združenih narodov je v petek 13. maja odobril Sforza-Bevinov načrt za ureditev bivših italijanskih kolonij. Bevinov načrt je bil odobren v celoti, izvemši oni del, ki določa, naj bi del Eritreje prišel pod anglo-egiptovski Sudan. Sprejeti načrt določa, da dobi Libija po desetih letih neodvisnost. Anglija dobi zaupno upravo nad Čirenajko. Tripolitanija pride od 1. 1951 pod italijansko zaupno upravo. Francija dobi zaupno upravo nad Fezanom. Italija nad Somalijsko, mora pa težiti za tem, da ji da neodvisnost. Vzhodna Eritreja se priključi Abesiniji.

Občinske volitve v Angliji

V angleških pokrajinah England in Wales so imeli občinske volitve, pri katerih je značilen velik napredek opozicijske konservativne stranke. Konservativci so dobili 1856 občinskih svetnikov, laburisti pa 1778. Laburisti so zgubili 800 sedežev, ki so jih pridobili konservativci. Komunisti so dobili 14 sedežev.

Iz življenja Cerkve

Poljski redovnik na poti do svetništva

P. Rafael Chylinski, redovnik sv. Frančiška, je umrl leta 1741. na Poljskem v sluhu svetosti in je bil njegov proces za proglašanje vpeljan že leta 1772. Letos pa so bile njegove čednosti z dekretom sv. kongregacije, izdanim dne 13. maja, proglašene za heroične. Tako je prišlo do novega koraka njegove proglasitve za blaženega.

Marijanski kongres na Malti

Na Malti se vrši te dni velik Marijanski kongres za ta otok. Udeležba je zelo številna.

Bolnica v Novi Zeladiji izročena katoliškim redovnicam

Na Chathamskih otočjih je novozelandska vlada izročila državno bolnico v oskrbo katoliškim sestram. Minister za narodno zdravje je ob izročitvi izjavil: »Te sestre žrtvujejo vse svoje življenje ljubezni do bližnjega. One spadajo k istemu redu, kateri oskrbuje bolnico za gobave v Fijiu, in so naše najboljše bolničarke. Prepričan sem, da bo bolnica v njih rokah zamogla zopet redno in uspešno poslovati.«

Novi nemški misijonarji

Po najnovejših poročilih je iz Nemčije od leta 1945. dalje odšlo v misijone 82 duhovnikov,

9 laikov in 156 redovnic. 59 misijonarjev je odšlo v Južno Ameriko, 18 v Južno Afriko, 2 na Kitajsko, 3 na Japonsko, 5 na otoke Južnega morja. Izmed redovnic jih je odšlo 35 v Južno Ameriko, 100 v Afriko, 3 na Filipine, 17 v Avstralijo in na otoke Južnega morja. Misijonsko gibanje se je torej začelo v Nemčiji krepko razvijati.

Mednarodna agencija za potovanje misijonarjev

V Amsterdamu se je ustanovila posebna potovalna agencija za misijonarje. Agencija ni trgovsko podjetje, pač pa ima namen usmeriti, posredovati in organizirati prekomorska potovanja vseh misijonarjev iz Evrope in v Evropo.

V Afriki

Najlepše upe zbuja zdaj črna Afrika. V belgijskem Kongu, Ugandi in drugih deželah ekvatorialne Afrike je število vernikov in katehumenov tako veliko, da primanjkuje misijonarjev. Vsled tega ne morejo misijonarji skrbeti za zadosten pouk in tudi ne morejo dovolj nadzirati novih krščencev, ki žal le preradi zopet padejo v poganke razvade.

Tako kaže tudi misijonski svet svoje križe in težave, pa tudi svoje upe in radosti, kakor je povsod drugod.

PETA NED. PO VELIKI NOČI

Iz svetega evangelija po Janezu

Jezus je rekel svojim učencem: Resnično, resnično, povem vam: Ako boste Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal. Doslej niste nič prosili v mojem imenu. Prosite in boste prejeli, da bo vaše veselje popolno. To sem vam govoril v prilikah; pride pa ura, ko vam ne bom več govoril v prilikah, ampak vam bom očitno označeval Očeta. Tisti čas boste prosili v mojem imenu in vam ne pravim, da bom jaz prosil Očeta za vas; zakaj Oče sam vas ljubi, ker vi mene ljubite in verujete, da sem prišel od Boga. Izšel sem iz Očeta in prišel na svet; zopet zapuščam svet in grem k Očetu. — Glej, mu reko njegovi učenci, zdaj očitno govoriš in ne pripoveduješ nobene prilike. Zdaj vemo, da vse veš in ne potrebuješ, da bi te kdo vpraševal. Zato verujemo, da si izšel od Boga.

H krščanskemu življenju spada tudi molitev. Katekizem jo označuje kot »povzdigovanje duha k Bogu«. Za urejeno krščansko življenje torej ni dovolj, da kdo »pošteno živi« v posvetnem oziru; tudi ni dovolj, da po vnanje izpolnjuje ceremonijalne predpise ali da samo z jezikom izgovarja molitvene obrazce. Pravi kristjan k vsemu temu dodaja sol in začimbo resnične notranje molitve; šele tako življenje je v polni meri krščansko. Treba je torej na Boga misliti, dvigati dušo k Njemu z vero in zaupanjem, slaviti Ga, ker je vse hvale in časti vreden, zatekati se k Njemu s prošnjami, zahvaljevati se Mu za prejete dobrote.

Človeku je molitev prirodna. Molitev ga dviga visoko nad živalski svet; molitev je dokaz, da imamo dušo, ki je od zgoraj vdihnjena; molitev je vez med svetom in večnostjo, je občevarje z Bogom. Če bi kdo nikoli nič ne molil, bi lahko trdili o njem, da živi nenaravno, nečloveško, živalsko.

Neredki verniki pozabljajo, da ima molitev pred vsem na-

men slaviti Boga in mu izražati čustva vere, upanja in ljubezni. Mislijo, da je molitev samo prošnja in nič drugega ko prošnja. Ko pa gre za prošnjo, spet pozabljajo na višje, duhovne potrebe, ter prosijo le zemeljskih dobrot. Za zgled lahko navedemo ne samo kmeta, ki moli za dež ali za lepo vreme, ampak tudi dijaka ali dijakinjo, ki pred izpiti goreče prošnje poklada pred Marijo, da bi izdelal, izdelala. Taka molitev ni slaba — tega ne smemo reči — toda želeli bi bilo, da bi se učili tudi popolneje moliti. Na splošno se veliko premalo zahvaljujemo Bogu za dobrote, ki smo jih že prejeli. Če bo naša molitev izražala tudi otroško hvaležnost do nebeškega Očeta, bo naše molitveno življenje zelo obogatelo po notranji vrednosti.

Da bomo popolneje molili, napravimo si lestvico vrednot, za katere nam je prositi: 1. Slava božja (posvečeno bodi Tvoje ime!). 2. Zveličanje duš, lastne duše in vseh drugih ljudi (Pridi k nam Tvoje kraljestvo!). 3. Prosimo za milost, da bi se znali podrediti božji volji, da ne bi vedno le s svojo voljo naprej tiščali (Zgodi se...). 4. Prosimo zaupno tudi časni dobrot, če so v skladu z božjo voljo (Daj nam...). 5. Molimo za odpustitve grehov. Pri tej točki prosimo še posebno za milost, da bi mogli iz srca odpustiti žalivcem (Odpusti nam... kakor tudi mi...). 6. Prosimo, naj nas Bog obvaruje brezbožne postavodaje in nekrščanske vlade, da bi mogli v miru živeti spodobno krščansko življenje od krsta do svete popotnice (Ne vpelji nas v skušnjavo!).

Jezus pravi: Prosite v mojem imenu! Naša molitev bo uspešna, če bomo z Jezusom združeni. Držimo se trdno sv. Cerkve, ki je skrivnostni Kristus med nami. Združimo se z njim v sv. obhajilu; prizadevajmo si biti vedno v posvečujoči milosti. Tako se bomo po Jezusu približali nebeškemu Očetu, ki nam bo dal dobrih darov.

Odnos med fantom in dekletom

Dušna različnost med odraslim moškim in žensko

(nadaljevanje)

5. Način spoznavanja in mišljenja se pri moškem in pri ženski precej loči. Moški spoznava šele polagoma in postopoma, eno resnico iz druge; zato pa je njegovo spoznavanje urejeno, utemeljeno in bolj zanesljivo. Ko je kaj spoznal in si utemeljil, porabi to za izhodišče novih spoznav; njegov um hoče drzno vedno dalje.

Ženska pa spoznav ne izvaža šele polagoma eno iz druge, ampak jih kar bolj zagleda, neposredno in trenutno. To ji je stvarnik zato dal, ker so njene življenjske naloge zelo različne in bi ne mogla vseh pravočasno rešiti, ako bi jih morala še polagoma razmotrivati.

Zato ženska nima toliko smi-

sla za dokazovanje in utemeljevanje.

Eno spoznanje deva poleg drugega. Ne spravlja jih v tolik sklad in toliko doslednost kakor moški. Zato ženska tudi lažje nosi v duši nasprotujoče si nazore in protivna čustva. Kdaj jo leta in leta tare srčna bolesta, a na svojo rano včasih popolnoma pozabi in se od srca zasmee. Železna doslednost moških budi v njej pozornost, včasih tudi spoštovanje; večkrat je pa ne razume in jo ima za brezobzirnost in trmo.

V ženskem lahkotnem mišljenju se vršijo tudi skoki, zato je nepreračunljiva. Njeno neposredno zaznavanje je morda bolj dostopno zmoti ko postopno izvajanje moškega, lažje se da voditi prvemu vtisu. Ker so njene misli čustveno pobarvane, težje ostane stvarno hladna. To ji pa zopet zelo pomaga

Socialna šola

Sindikalne organizacije

Delavci in nameščenci obrtnih ali industrijskih obratov imajo pravico do posebnih organizacij, ki ščitijo njihove skupne pravice. Te organizacije navadno imenujemo sindikalne organizacije ali sindikate.

Sindikalnih organizacij ne smemo zamenjavati s stanovsko-poklicnimi organizacijami, čeprav so si po naravi in okolnostih zelo blizu. Poklicne organizacije družijo vse ljudi, ki po svojem poklicu pridejo v stik pri kakem podjetju, torej delojemalce in delodajalce, in rešujejo njihove skupne zadeve. Sindikalne organizacije pa družijo po eni strani samo delavce in nameščence, torej samo delojemalce, na drugi strani pa samo podjetnike, torej samo delodajalce. Te ločene organizacije so upravičene in potrebne, ker ima vsaka skupina svoje posebne potrebe in koristi, ki jih mora ščititi. Zato jih mora tudi državna oblast s svojimi zakoni priznati, upoštevati in ščititi.

V naši kratki socialni šoli bomo poudarili predvsem delavske sindikate, ki so nastali v velikih težavah, ker se jim je upiral kapital, ki je v njih takoj spoznal veliko nevarnost. Delavci in nameščenci so se začeli organizirati, ker so videli, da posameznik v borbi s kapitalističnim izkoriščanjem ne zmora nič, s složnim in organiziranim skupnim nastopom pa lahko marsikaj doseže. Ker pa gospodarstvo uspeva le v mirnem sožitju vseh, ki so udeleženi pri industrijski produkciji, je priporočljivo, da sklenejo delavski in delodajalski sindikati kolektivne pogodbe, v katerih sporazumno določijo višino plač in tudi sicer pogodbeno določijo vse pravice in obveznosti, ki niso že z veljavnimi zakoni določene. Če delodajalci vztrajajo pri svojih pretiranih zahtevah, so pač oni krivi, da pride do ostrejših bojov, ki končno škodijo le narodnemu gospodarstvu in skupni blaginji vseh.

Kot vidimo, se sindikati potegujejo za totranske, časne koristi, vendar pa pri tem ne smejo kršiti zakonov pravičnosti in ljubezni, ki jih uči Cerkve. Verska, moralna in etična načela vežejo tudi sindikate. Ta obveznost pa ne zabranjuje kr-

ščanskim sindikatom sodelovanja in začasnih sporazumov z drugimi sindikati, ki nimajo verske osnove za svoj temelj. To lahko storijo pod pogojem, da tak sporazum ne krši verskih in moralnih načel. Katoliški delavci so lahko tudi včla-

njeni v skupnih sindikatih, ako jim dajejo popolno svobodo, da lahko poslušajo svojo vest in glas Cerkve. Če je le mogoče, pa naj imajo seveda katoliški delavci svoje sindikalne organizacije. Gotovo je, da ne morejo biti člani izrazito komunističnih in marksistično-socialističnih sindikatov.

(Dalje)

KULTURNI OBZORNIK

Razstava

Bogdana Groma

V umetnostni galeriji »Scorpione« v Trstu razstavlja svoja dela slovenski kraški slikar Bogdan Grom. Bogdan Grom se je rodil leta 1918. na Devinščini pri Trstu. Sprva je študiral pravo na ljubljanskem vseučilišču, leta 1941. se je vpisal na umetniško akademijo v Perugi, diplomiral je na beneški akademiji.

Bogdan Grom je slikar, grafik in pedagog. Je profesor risanja na slovenski gimnaziji v Trstu in pripravljatelj knjigo o našem ornamentu. Upamo, da prepotrebna knjiga ne bo služila le kot učni pripomoček na naših šolah v Trstu in Gorici, ampak da nam bo odkrila marsikaj novega in lepega iz zakladnice slovenske ljudske umetnosti na pri-morskem in njene splošne stilne sistematike. Kot ilustrator je ilustriral med drugim Twainovega »Toma Sawyerja«, »Huckleberry Finna« in Steinbeckovo knjigo »Tortilla Flat«.

V galeriji »Scorpione« razstavlja slikar 17 olj, 7 akvarelov in večje število risb, perorisb, nekaj rdeče krede, par laviranih risb, eno oglje in en lesorez.

Umetnost Bogdana Groma je realistična. Zdi se, da je v grafiki močnejši kakor v olju. Vsebinska njegovih del je Kras, kraška zemlja in kraški ljudje. Zasanjan Kras Srečka

Kosovela vre iz »Zatona na Krasu« in »Notturna«, Kras, poln okrušenih skal, raztrganih senc in trpečih ljudi zaživi iz njegovega akvarela, na katerem se lomijo sence, luči in oblike. Večja vsebinska zasnova je olje »Dekleta se odpravljajo«. Slikar prikazuje troje kraških deklet, ki se oblačijo v narodne noše in pripravljajo na slovesnost. Formalno pa to delo zaostaja za njegovimi pokrajinami. Dobro so risbe, predvsem rdeče krede. Izmed njih izstopajo »Talec« (rdeča krede), »Musli-manka z otrokom« (lavirana risba) in »Doječa žena« (ogljje). Medtem ko so nam Spacalovi »Talcji«, katere smo občudovali na njegovi zadnji razstavi v Trstu, govorili prav s preroško besedo in nam pričarali vso strahoto in demonizem vojnega barbarstva ter nam ostali v duši kot nepozaben ključ, je Gromov »Talec« tih, sam vase uklenjen trpin, poln miru, ki ga razljuje na obraz odločitev za žrtve. V svojih ilustracijah nam je Bogdan Grom razodel poznanje otrokove duše, razigranosti, fantazije, ki gre čez drn in strn, navnost in ljubkosti. Njegovega »Plezalčka« iz Twainove knjige »Huckleberry Finne« bi lahko postavili ob stran Buschevim tipom.

Ob priliki razstave je izšel katalog, v katerem je upodobljen linorez »Rojstna hiša«, olje »Dekleta se odpravljajo« in pastel »Dijaki«.

K. S.

»Slehernik« na Repentabru

V nedeljo 22. maja vsi na Repentabor, kjer bo uprizoritev svetovno znane igre »Slehernik« na prostem. Začetek ob štirih popoldne.

Drobtinice za cerkveno zgodovino beneških Slovencev

V preteklih stoletjih so se beneški Slovenci za posebne cerkvene slavnosti radi in pogosto, če že ne redno, posluževali slovenskih pridigarjev iz bližnje Gorice. Tako je na primer župnik v St. Petru ob Nadiži za sveto leto 1826. poklical za pridigarja p. Ferdinanda Vončo s Kostanjevice pri Gorici. P. Ferdinand Vonča je bil rojen v St. Vidu pri Ljubljani. Tisti čas je podučeval vzhodne jezike v domačem bogoslovju na Kostanjevici. Mož je bil na glasu kot vrl orientalist. Umrli je nagle smrti v Nazaretu leta 1840. star 48 let. V spomin na to svoje pridiganje je zapustil lep tiskan spomin. Svoje govore iz St. Petra ob Nadiži je izdal v tisku leta 1829. Naslov knjige se glasi: Tri pridige sa Sveto Leto, k' jih je pridigval v fari Sv. Petra per Natisoni Videmske Shkofije III., IV., in V. Nedelo po Binkushtih Svetiga leta 1826. P. Ferdinand Wonzha, Francizhkanar ilirske Provinzije, Vuzhenik jutra-njih jesikov ino sv. Pisma obojga Testamenta per domazhih fholah na Koftanjozvi bliso Gorize. V Ljubljani per Jurju Lichtu. V Zelvzi per Ferdinandu od Kleinmay-ra natiskavzu. 1827.

Koledar za prihodnji teden

22. maja. NEDELJA. Peta po veliki noči. Imenuje se tudi »križova nedelja«, ker so naslednje tri dni prošnje procesije s križi.

23. PONEDELJEK. Deziderij (Željko), škof. Andrej Bobola, poljski mučenec.

24. TOREK. Marija Pomočnica kristjanov. Na Tržaškem se praznuje sv. Servul ali Socerb, kakor ga imenujejo Slovenci že iz davnih časov.

25. SREDA. Urban, papež, zavetnik vinogradnikov. Gregor VII. papež.

26. ČETRTEK. Vnebohod Kristusa. Zapovedan praznik. — Filip Neri, sp.

27. PETEK. Boda Častitljivi, cerkveni učenik. Z njim se ponaša katoliška Anglija najstarejše dobe. Med drugimi deli je znamenit njegov prevod Janozovega evangelija na anglosaški jezik.

28. SOBOTA. Avgustin, misijonar in škof. Papež Gregor Veliki ga je iz Rima poslal misijonarit na Anglijo. Tam je v Canterburyju ustanovil prvi škofijski sedež. V naših dneh nosi naslov kanterburskega nadškofa šef uradne anglikanske cerkve (protestantje), rimsko-katoliški nadškof pa ima naslov »vestminsterski«.

